

IZVJEŠTAJ O DRŽAVNOM DUGU NA DAN 31.12.2020. GODINE

Ukupan državni dug (bez depozita), na dan 31.12.2020. godine, iznosio je 4.330,83 miliona eura, ili 103,47 % BDP-a¹. Ukupan državni dug sa depozitima, na dan 31.12.2020. godine iznosi 3.458,40 miliona eura ili 82,63% BDP-a.

Spoljni dug iznosio je 3.835,27 miliona eura, odnosno 91,63% BDP-a, dok je unutrašnji dug iznosio 495,56 miliona eura, odnosno 11,84% BDP-a. Depoziti na kraju 2020. godine iznosili su 872,43 miliona eura, uključujući 38.447 unci zlata (čija je vrijednost 59,52 miliona eura) ili 20,84% BDP-a.

Tabela 1 Stanje duga u mil. eura

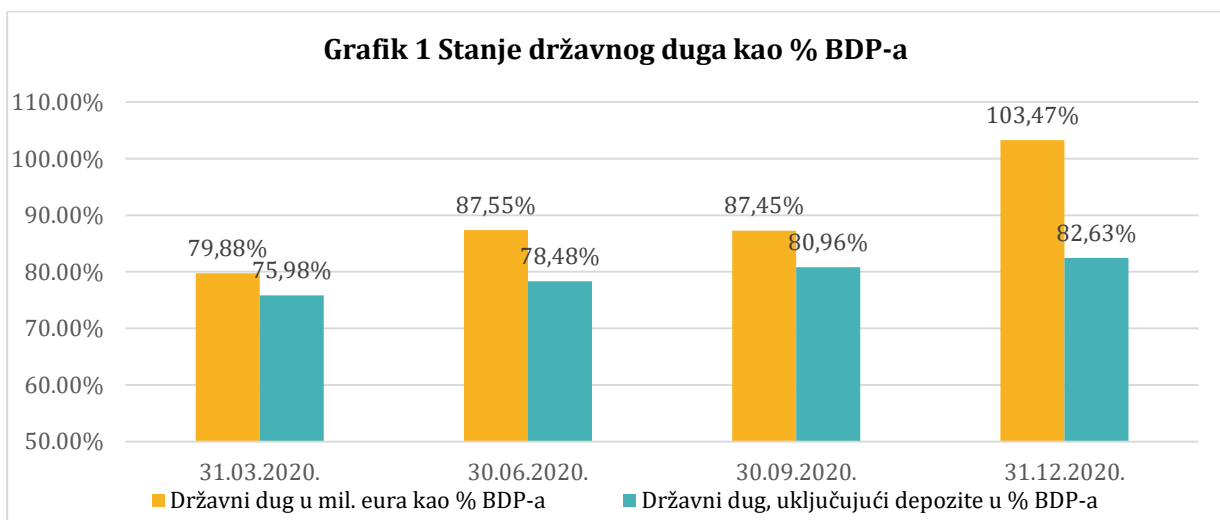
Kreditor	Stanje na dan 31.03.2020	Stanje na dan 30.06.2020	Stanje na dan 30.09.2020	Stanje na dan 31.12.2020
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	185,60	182,77	183,83	181,53
Pariski klub Povjerilaca	75,04	74,55	70,27	69,35
Međunarodna Asocijacija za razvoj (IDA)	31,88	28,26	27,31	23,83
Evropska investiciona banka (EIB)	106,88	103,95	112,81	109,66
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	25,31	29,01	32,21	38,15
Banka za razvoj Savjeta Evrope (CEB)	32,00	31,46	31,43	30,89
Evropska Komisija	0,30	0,00	0,00	30,00
Njemačka banka za razvoj (KfW)	39,64	36,86	40,71	39,11
Mađarski zajam	2,48	2,34	1,85	1,71
Poljski zajam	4,85	4,50	4,50	4,15
Francuski kredit - NATIXIS	2,97	2,60	2,55	2,17
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG	2,20	2,20	1,10	1,10
Credit Suisse Banka	54,22	42,11	42,11	42,11
Kineska Exim Banka	685,07	677,68	664,14	640,54
Instituto del credito oficial (ICO) Španski kredit	2,49	2,26	2,26	2,04
Austrijski kredit - Erste banka	1,00	1,00	0,67	0,67
EUROBOND	1.227,45	1.227,45	1.227,45	1.977,45
Banka Intesa	16,67	16,67	13,33	13,33
Sindicirani zajam-OTP -Erste - Zagrebačka banka	40,50	40,50	32,40	32,40
Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj (IFAD)	2,46	2,46	2,46	2,46
Export Development Canada EDC - Helikopteri	18,85	16,20	17,65	14,99
HAPOALIM - oklopna vozila	0,00	6,03	6,03	6,03
Rapid Financing Instrument - MMF	0,00	74,33	72,73	71,62
Sindicirani zajam - PBG	250,00	250,00	250,00	250,00

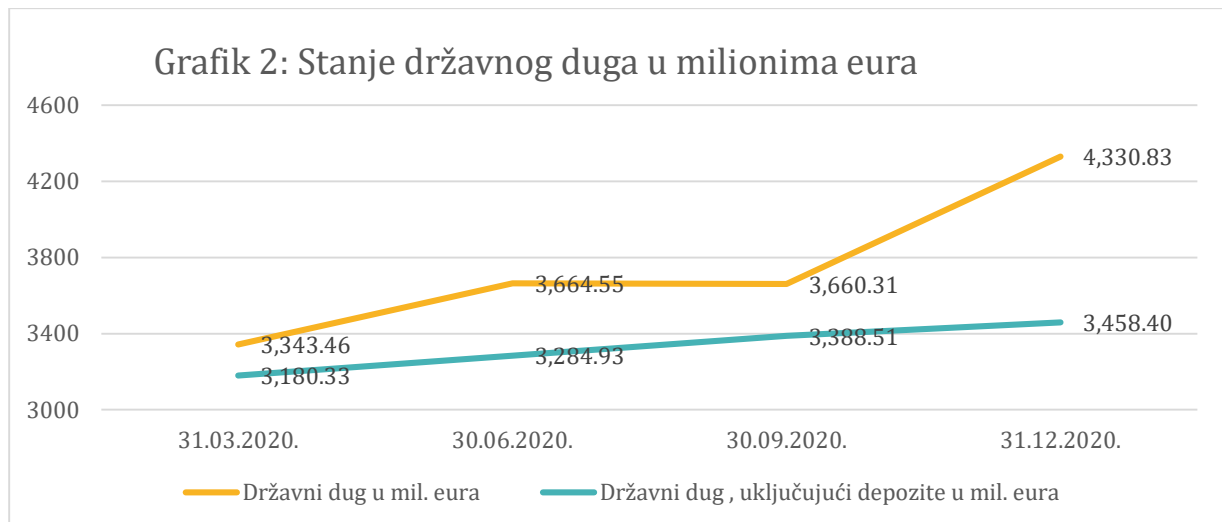
¹ Prema podacima MONSTAT-a, preliminarni BDP za 2020. godinu iznosi 4.193,2 miliona eura

Sindicirani zajam - PBG 2	0,00	250,00	250,00	250,00
Ukupno spoljni dug	2.807,84	3.105,17	3.089,81	3.835,27
Stara devizna štednja	10,70	10,65	10,55	10,49
Obaveze po osnovu obeštećenja	86,28	85,77	83,05	83,52
Krediti kod poslovnih banaka	132,45	141,89	169,26	174,35
Zaostale penzije	1,90	1,90	1,90	1,90
Državni zapisi	37,90	52,90	41,70	41,70
Domaće obveznice - GB16	80,41	80,41	80,41	0,00
Domaće obveznice - GB24	92,44	92,44	92,44	92,44
Domaće obveznice - GB26	50,00	50,00	50,00	50,00
Pravna lica i privredna društva	43,54	43,58	41,19	41,16
Ukupno unutrašnji dug	535,61	559,55	570,50	495,56
UKUPNO DRŽAVNI DUG	3.343,46	3.664,55	3.660,31	4.330,83
Depoziti	163,13	379,62	271,79	872,43
UKUPNO DRŽAVNI DUG (uključujući depozite)	3.180,33	3.284,93	3.388,51	3.458,40

Tabela 2 Odnos državnog duga i BDP-a

	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020.	31.12.2020.
UKUPNO DRŽAVNI DUG / BDP	79,88%	87,55%	87,45%	103,47%
UKUPNO DRŽAVNI DUG / BDP (uključujući depozite)	75,98%	78,48%	80,96%	82,63%
STANJE UNUTRAŠNJEG DUGA KAO % BDP	12,80%	13,36%	13,63%	11,84%
STANJE SPOLJNJEG DUGA KAO % BDP	67,08%	74,19%	73,82%	91,63%
DEPOZITI KAO % BDP	3,90%	9,07%	6,49%	20,84%

Do povećanja državnog duga u četvrtom kvartalu 2020. godine došlo je prvenstveno usled emitovanja obveznica na međunarodnom tržištu u iznosu od 750 miliona eura, sa rokom dospijeca od 7 godine i kamatnom stopom od 2,875% godišnje, što predstavlja jedan od najpovoljnijih, do sada, obezbijeđenih uslova zaduženja putem euroobveznica.

Osim ovog, na povećanje duga u četvrtom kvartalu uticalo je i povlačenje kreditnih sredstava za potrebe realizacije infrastrukturnih projekata, u prvom redu, izgradnje prioritetne dionice Smokovac – Uvač - Mateševo, u iznosu od 13,46 miliona USD, odnosno 7,71 miliona eura².

Za realizaciju projekata u oblasti komunalnih djelatnosti, energetske efikasnosti, razvoja poljoprivrede, reforme poreske administracije, unapređenja putne infrastrukture, nabavku vojne opreme i slično u toku četvrtog kvartala 2020. godine povučeno je oko 15,29 miliona eura.

Kreditni aranžmani zaključeni u četvrtom kvartalu 2020. godine, sa ino kreditorima su:

- sa Evropskom komisijom (EK), u okviru programa makrofinansijke pomoći Crnoj Gori, zaključen je kreditni aranžman u u iznosu od 60 miliona eura (od čega je iznos od 30 miliona eura povučen, dok se povlačenje ostataka od 30 miliona eura očekuje u toku 2021. godine);
- sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD), u iznosu od 15 miliona eura za realizaciju Programa integrisanog razvoja koridora rijeka Save i Drine uz korišćenje višefaznog programskog pristupa;
- sa Bankom za razvoj savjeta Evrope (CEB), u iznosu od 40 miliona eura, kao podrška crnogorskim mikro, malim i srednjim preduzećima, pogođenim COVID-om 19;
- sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), u iznosu od 26 miliona eura za realizaciju dodatnog finansiranja Programa rekonstrukcije i unapređenja lokalnih puteva.

Kreditni aranžmani zaključeni u četvrtom kvartalu 2020.godine, sa domaćim kreditorima su:

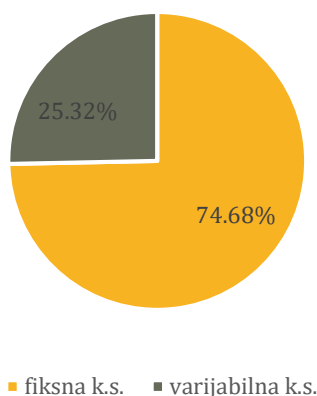
- sa Universal Capital bankom, u ukupnom iznosu od 15,0 miliona eura, u cilju obezbjeđivanja nedostajućih sredstava za finansiranje budžeta za 2020. godinu i stvaranja fiskalne reserve za 2021. godinu;

² Prema kursu na 31.12.2020.godine

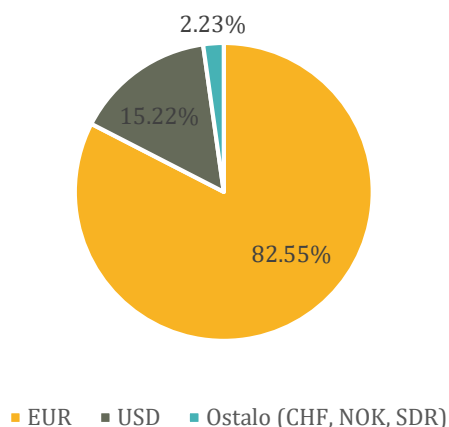
- sa Komercijalnom bankom AD Podgorica, u iznosu od 3,0 miliona eura, u cilju obezbjeđivanja nedostajućih sredstava za finansiranje budžeta za 2020. godinu i stvaranja fiskalne rezerve za 2021. godinu,
- sa Adriatic Bankom AD Podgorica, u iznosu od 5,0 miliona eura, u cilju obezbjeđivanja nedostajućih sredstava za finansiranje budžeta za 2020. godinu i stvaranja fiskalne rezerve za 2021. godinu.

Tokom četvrtog kvartala 2020. godine, izvršena je otplata državnog duga po osnovu glavnice, u ukupnom iznosu od 142,07 miliona eura, od čega se 118,33 miliona eura³ odnosilo na otplatu duga rezidentima, dok je otplata duga nerezidentima iznosila 23,74 miliona eura. U istom periodu otplaćena je i kamata u iznosu od 33,26 miliona eura, od čega otplata domaće kamate iznosi 5,28 miliona eura, dok otplata ino kamate iznosi 27,98 miliona eura. Smanjenje duga po osnovu stare devizne štednje u izvještajnom periodu iznosilo je 0,66 miliona eura.

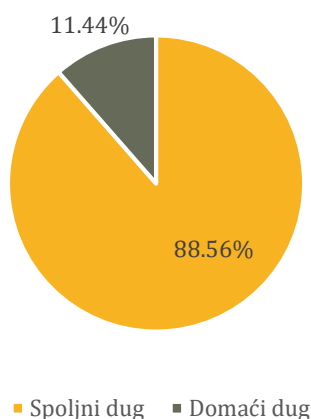
Grafik 3 Kamatna struktura državnog duga (31.12.2020.)

Grafik 4 Valutna struktura državnog duga (31.12.2020.)

Grafik 5 Odnos spoljnog i domaćeg duga (31.12.2020.)

³ U navedeni iznos uključeno je refinansiranje državnih zapisa u iznosu od 15 miliona eura